

# Aanpak van zwerfafval in winkelgebieden

Praktijkervaringen en instrumenten



Rijkswaterstaat  
Ministerie van Infrastructuur en Milieu



## Voorstellen en opzet

- Farzad Ghaus – Stad & Co
- Jos Baan en Martijn van Weert – NederlandSchoon
- Opzet: delen van ervaringen



Rijkswaterstaat  
Ministerie van Infrastructuur en Milieu



# Waarde van schoon in winkelgebieden

Van kennis naar effectieve aanpak en bewustwording



Rijkswaterstaat  
Ministerie van Infrastructuur en Milieu



## Waarde van schoon

### Vraag

- Wat is de (meer)waarde van schoon in winkelgebieden?
  - Voor gemeente, ondernemers, consumenten/bewoners?



Rijkswaterstaat  
Ministerie van Infrastructuur en Milieu



## Waarde van schoon

### Waarom winkelgebieden?

- ✓ De schoonheidsgraad is laag
- ✓ Winkelgebieden zijn anoniem
- ✓ Er wordt veel (direct) geconsumeerd
- ✓ Schoon heeft grote impact op beleving
- ✓ Samenhang schoon, heel en veilig



## Wist u dat bezoekers in een schoon winkelgebied:



Langer verblijven



Zich veiliger voelen



Hun verblijf prettiger ervaren



Meer uitgeven



Meer tevreden zijn



Positiever, sociaal  
en vriendelijker zijn



Rijkswaterstaat  
Ministerie van Infrastructuur en Milieu



## Waarde van schoon

Pilot 2017: schone winkelgebieden

- ✓ Samenhang schoon, heel en veilig, maar...
- ✓ Juiste concrete informatie ontbreekt vaak
- ✓ Afstemming met (en binnen) gemeente
- ✓ Betrokkenheid ondernemers laag



# Waarde van schoon

Instrumenten: online scoreboard






# Waarde van schoon

## Instrumenten: Schouwformulier

- ✓ Hot topics
- ✓ Hot spots
- ✓ Discussie



  
NederlandSchoon

SCHOUWFORMULIER WINKELGEBIEDEN – JULI 2017

Gebied: \_\_\_\_\_ Deelnemers: \_\_\_\_\_  
Datum: \_\_\_\_\_

worden er foto's gemaakt? \_\_\_\_\_

Weer:  Zonnig  Bewolkt  Regen  Veel wind  
Temperatuur:  <10 graden  <20 graden  >20 graden

**1. Zwerfafval**

Grof zwerfafval (>10 cm) = patatbakjes, blikjes, kranten/folders, sigarettenpakjes, etc..  
Fijn afval (<10 cm) = kleine stukjes zwerfafval, peuken, kauwgom, snippers, etc..

1.1. Hoeveel grof zwerfafval ligt er op de stoep/ straat?

1   2   3   4   5

Heel veel                  Heel weinig

Waaruit bestaat het aanwezige grove zwerfafval met name?

Fastfoodverpakking    Snoepwikkels/-zakjes    Papier  
 Petflessen/drankkartons    Anders, namelijk .....

1.2. Hoeveel fijn zwerfafval ligt er op de stoep/ straat?

1   2   3   4   5

Heel veel                  Niets

Waaruit bestaat het aanwezige fijne zwerfafval met name?

Peuken    Kauwgom    Anders, namelijk .....

1/6

# Opzetten samenwerking

Schoon als verbindende doelstelling



Rijkswaterstaat  
Ministerie van Infrastructuur en Milieu



# Opzetten samenwerking

## Vraag

- Wat zijn de succesfactoren voor het opzetten van 'schoonprojecten' in winkelgebieden?



Rijkswaterstaat  
Ministerie van Infrastructuur en Milieu



# Opzetten samenwerking

Hallenkwartier – Amsterdam Oud-West




# Opzetten samenwerking

## Hallenkwartier – Amsterdam Oud-West

- ✓ 5 deelgebieden
- ✓ 5 onderwerpen:
  - ✓ Zwerfafval
  - ✓ Afvalvoorzieningen
  - ✓ Onderhoud openbare ruimte
  - ✓ Onderhoud gebouwen
  - ✓ Reiniging



SCHOUWFORMULIER WINKELGEBIEDEN – JULI 2017 

Gebied: \_\_\_\_\_ Deelnemers: \_\_\_\_\_  
Datum: \_\_\_\_\_ \_\_\_\_\_  
 worden er foto's gemaakt? \_\_\_\_\_

Weer:  Zonnig  Bewolkt  Regen  Veel wind  
Temperatuur:  <10 graden  <20 graden  >20 graden

**1. Zwerfafval**

Grof zwerfafval (>10 cm) = patatbakjes, blikjes, kranten/folders, sigarettenpakjes, etc..  
Fijn afval (<10 cm) = kleine stukjes zwerfafval, peuken, kauwgom, snippers, etc..

1.1. Hoeveel grof zwerfafval ligt er op de stoep/ straat?

|           |                          |                          |                          |                          |                          |             |
|-----------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|-------------|
|           | 1                        | 2                        | 3                        | 4                        | 5                        |             |
| Heel veel | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | Heel weinig |

Waaruit bestaat het aanwezige grove zwerfafval met name?

Fastfoodverpakking  Snoepwikkels/-zakjes  Papier  
 Petflessen/drankkartons  Anders, namelijk .....

1.2. Hoeveel fijn zwerfafval ligt er op de stoep/ straat?

|           |                          |                          |                          |                          |                          |       |
|-----------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|-------|
|           | 1                        | 2                        | 3                        | 4                        | 5                        |       |
| Heel veel | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | Niets |

Waaruit bestaat het aanwezige fijne zwerfafval met name?

Peuken  Kauwgom  Anders, namelijk .....

1/6

# Opzetten samenwerking

## Hallenkwartier – Hotposts en hot topics

- ✓ **Grof zwerfafval in de Kinkerstraat**
- ✓ **Grof zwerfafval Ten Katemarkt**
- ✓ **Peuken bij terrassen en ingangen op diverse plekken**
- ✓ **Vuile afvalbakken overal**
- ✓ **Uitstraling dat schoon belangrijk is (overal)**
- ✓ **Fietsen geparkeerd op de stoepen diverse plekken**
- ✓ **Onkruid tegen gevels en rondom straatmeubilair**
- ✓ **Bijplaatsing Bilderdijkstraat en Bellamyplein**
- ✓ **Bedrijfsafval**



Rijkswaterstaat  
Ministerie van Infrastructuur en Milieu



## Opzetten samenwerking

Hallenkwartier – Stichting Ondernemers Oud-West

- ✓ Interne samenwerking n.a.v. analyse Nederland Schoon
- ✓ Actieplan Schoon, Veilig, Duurzaam, Sfeervol
- ✓ Externe samenwerking gemeente Amsterdam (Gebiedsplan)
- ✓ Katalysator voor collectieve inzameling bedrijfsafval
- ✓ Aanpak zwerfafval en duurzaamheid
- ✓ Aanpak zwerfafval en gastvrijheid
- ✓ Aanpak zwerfafval als verbindend doel voor samenwerking (ook publiek-privaat)



Rijkswaterstaat  
Ministerie van Infrastructuur en Milieu



# Organisatie en uitvoering

Praktijkgericht en klein beginnen



Rijkswaterstaat  
Ministerie van Infrastructuur en Milieu





# Organisatie en uitvoering

## Vraag

- Van bewustwording en samenwerking naar uitvoering, maar wat pak je als eerste aan?



Rijkswaterstaat  
Ministerie van Infrastructuur en Milieu



# Organisatie en uitvoering

Basis op orde



# Organisatie en uitvoering

## Positieve communicatie



# Organisatie en uitvoering

Slimmer samenwerken



Rijkswaterstaat  
Ministerie van Infrastructuur en Milieu



# Organisatie en uitvoering

## Hallenkwartier: concrete resultaten

- ✓ Amsterdamse afvalbakken voor ondernemers
- ✓ Binnen 48 uur NL Schoonbakken Ten Katemarkt
- ✓ 7 dagen per week buurtconciërge met een elektrische auto
- ✓ Stevigere samenwerking met de gemeente
- ✓ Profilering van de ondernemersorganisatie (BIZ'en)
- ✓ Tevredenheid bewoners belangrijk
- ✓ Aandacht van buitenaf (Coca Cola, Nederland Schoon, vastgoedeigenaren)



Rijkswaterstaat  
Ministerie van Infrastructuur en Milieu



# Aanpak van zwerfafval in winkelgebieden

## Conclusies

- ✓ Bewustwording over de meerwaarde van schoon is essentieel
- ✓ Schoon claimen als een verbindende doelstelling voor een brede samenwerking
- ✓ Direct aan de slag met laaghangend fruit
- ✓ Commitment en focus zijn belangrijker dan (extra)geld



Rijkswaterstaat  
Ministerie van Infrastructuur en Milieu



# Vragen/discussie



Rijkswaterstaat  
Ministerie van Infrastructuur en Milieu



